

(2) У члану 53. у ставу 2. у тачки 3) последије ријечи: "ДУ" додају се ријечи: "и ЈС".

(3) У члану 53. у ставу 2. у тачки 4) последије ријечи: "ЕВП" додају се ријечи: "и ЈС".

Члан 6.

У члану 58. став 3. мијења се и гласи:

"(3) Стручно поучавање изводи стручно лице за обуку – школски инструктор, шеф станице или шеф РЈ."

Члан 7.

Досадашњи Прилог 12. замјењује се новим Прилогом 12, који чини саставни дио овог правилника.

Члан 8.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 13.04/340-1113/20
16. новембра 2020. године
Бања Лука

Министар,
Борђе Поповић, с.р.

ПРИЛОГ 12.

Програм теоретског и практичног дијела стручног испита за занимање прегледач кола

1) Теоретски дио стручног испита

Теоретски дио стручног испита полаже се усмено.

Прописи колске службе

Подјела жељезничких кола према намјени; подјела путничких кола према саставу грчећег строја, путничким разредима и унутрашњем распореду и опреми, конструкцији колског сандука, опреми и допунским уређајима за превоз одговарајуће робе; подјела кола за нарочите сврхе; главни саставни дијелови жељезничких кола.

Доње постолје са котрљајућим стројем; саставни елементи доњег постолја; обим и главне димензије доњег постолја; котрљајући строј – опис саставних дијелова котрљајућег строја, обртно постолје – сврха и улога увођења обртног постолја код жељезничких кола; опис једне од уведених конструкција обртног постолја код путничких кола и једне конструкције код теретних кола.

Осовински склопови; саставни дијелови осовинских склопова; мјере и облик обруча и разлог његове коничне површине котрљања.

Осовинска лежишта, њихов задатак и врсте; саставни дијелови клизних лежишта, опис уређаја за подмазивање рукаваца; саставни дијелови котрљајућег лежишта; постављање котрљајућег лежишта на рукавце; предност котрљајућих лежишта у односу на клизна и разлог преласка код свих кола на котрљајућа лежишта.

Носећи гибеви и вјешалице, задатак и врсте.

Влачни и одбојни уређај; задатак и саставни дијелови – опис свих типова влачног и одбојног уређаја на колима.

Колски сандук путничких кола; опис елемената колског сандука; облици колског сандука; опис колског сандука у односу на употребу материјала ради олакшања сандука и повећања отпорности против улеса и слично; главне техничке и експлоатационе карактеристике кола.

Колски сандук теретних кола; опис конструкције сандука и уређаја теретних кола (затворена, отворена, плато-кола са ниском страницом, кола цистерне, кола са кровом који се отвара, двоспратна теретна кола за превоз аутомобила, кола хладњаче, кола за специјалне товари и превозе са аутоматским истоваром, колска пружна дизалица); главне и експлоатационе карактеристике теретних кола.

Уређаји на путничким колима.

Уређаји за гријање путничких кола, врсте, примјена и опис конструкције уређаја, са шемом за гријање паром, топлим водом, електричном енергијом и топлим ваздухом; клима-уређај.

Уређај за освјетљење путничких кола, врсте, примјена и опис конструкције уређаја, са шемом за освјетљење електричном енергијом.

Уређај за провјетравање кола.

Уређаји за кочење – кочнице

Задатак и подјела уређаја за кочење, опис и рад ручне кочнице; принцип рада кочнице са збијеним и разријеђеним ваздухом, опис уређаја кочнице на колима и улога сваког појединачног дијела.

Опис и начин дејства уређаја за кочење у случају опасности; појам трења, техника кочења, коченост, кочиона тежина, прекретна тежина, стабилна кочења, прилагођење кочионе силе оптерећењу.

Технички прописи

Упутство за прегледаче кола; Правилник техничке колске службе; Правилник о одржавању жељезничких возила (дио који се односи на кола); Упутство за периодично подмазивање кола; Прописи РИВ-а, РИЦ-а и Техничког јединства – Технички дио и Прописи за товарење кола и дезинфекцију; Упутство за утврђивање штете на колима; Упутство за парно гријање путничких возова; Упутство о поступку при загријавању осовинских лежишта (поступак у случају пожара и мјере за спречавање); прописи о чувању личне сигурности; Упутство за вршење службе на пругама електрифицираним системом 3 kV, односно системом 25 kV, 50 Hz.

Сигнални прописи

Сви прописи Сигналног правилника.

Саобраћајни прописи

Службена и радна мјеста; употребљивост особља, пружна, станична и саобраћајна постројења, освјетљење путничких кола у возовима; маневрисање; састављање возова; распоред кочница у возу; кочење возова и проба кочница; материјал реда војње; подјела и означавање возова; технички елементи за израду и извршење реда војње; обавјештавање станичног особља о саобраћају возова; распоредне станице; отпрема брута; пропратне исправе воза; распоред возопратног особља; брзине код возова с обзиром на техничку способност и режим кочења кочница; регулисање кретања возова; отпремање возова; долазак и бављење воза у станици; дужности возног особља при пријему воза и предаји воза; састав возова који се потискују; саобраћај возова и маневарских састава до извјесног мјеста на отвореној пруги; саобраћај возова на електрифицираним пругама; пружна механизација; додавање кола пружним возилима; средства за споразумјевање у станици; телефони, разгласни уређаји, радио-веза; означавање серија, подсерија, знака сопствености на колима.

2) Практични дио стручног испита

Практични испит полаже се тако што кандидат обавља службу на радном мјесту прегледача кола онолико времена колико је потребно комисији да провјери практично знање кандидата. При томе треба нарочито обратити пажњу на: пријем службе, преглед кола прије и последије утовара, дочекивање воза и обављање прегледне службе, поступак у случају најене неисправности на колима, олиставање кола за оправку и предају службе.

Уставни суд Републике Српске

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске и члана 60. став 1. т. а) и б) Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 25. новембра 2020. године, донио је

ОДЛУКУ

Утврђује се да Тарифни број 1, Област 47, разред 47.73 - апотеке Тарифе комуналних такси, који је саставни дио Одлуке о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", бр. 13/18, 16/18 и 5/19), није у сагласности са Уставом Републике Српске и Законом о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 4/12).

Образложење

ЗУ "Црвена апотека" Мркоњић Град поднијела је Уставном суду Републике Српске приједлог за оцјенивање уставности и законитости Тарифног броја 1, Област 47, разред 47.73 - апотеке Тарифе комуналних такси, који је саставни дио Одлуке о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", број 13/18). У приједлогу се наводи да оспорена тарифа, која се односи на комуналну таксу за истцање пословног имена на пословним просторијама апотека у Шипову, није у сагласности са чланом 6. став 4. Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 4/12) и чланом 17. тачка 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 97/16 и 36/19). Предлагач сматра да је оспореним нормирањем, супротно наведеном закону, за истакнуто пословно име апотека предвиђен критеријум који наведени закон не прописује, чиме је доносилац предметне одлуке изашао из оквира својих законских овлашћења и нарушио уставни принцип законитости. Слједом наведеног, предала је Суд, након спроведеног поступка, утврди да оспорена норма наведена тарифе није у сагласности са Уставом и законом.

У одговору на приједлог који је доставила Скупштина општине Шипово наводи се да оспорена тарифа није супротна закону, те да је донесена у границама законских овлашћења. У вези с тим, доносилац предметне одлуке указује на члан 2. Закона о комуналним таксама, којим је прописано да град, односно општина посебним актом утврђује комуналне таксе, те члан 7. став 1. истог закона, према којем се општим актом јединице локалне самоуправе утврђују врста, висина, рокови, начин плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе. У одговору се, поред тога, истиче да скупштина јединице локалне самоуправе, према Закону о комуналним таксама, има овлашћење да комуналне таксе утврди у различитој висини, зависно од врсте дјелатности, површине, локације, односно зоне у којој се налазе објекти, односно предметни или врше услуге за које се плаћа комунална такса. Из наведених разлога, Скупштина општине Шипово сматра да је приједлог неоснован, те предлаже да Суд исти одбије.

Одлуку о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", бр. 13/18, 16/18 и 5/19) донијела је Скупштина општине Шипово на основу члана 7. Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 4/12), члана 39. Закона о локалној самоуправи (Службени гласник Републике Српске", број 97/16) и члана 36. Статута Општине Шипово ("Службени гласник општине Шипово", број 12/17). Оспореном одредбом Тарифе комуналних такси, која је саставни дио ове одлуке, Тарифни број 1, Област 47, разред 47.73 - апотеке, прописано је да се за истакнуто пословно име на пословним просторијама апотеке плаћа комунална такса у годишњем износу од 500,00 КМ, односно 8.000,00 КМ за апотеке које послују у ланцу више апотека, а немају сједиште на подручју општине Шипово.

У поступку оцјењивања уставности оспорене норме предметне тарифе Суд је имао у виду одредбе чл. 62. и 63. Устава Републике Српске, према којима Република и општина буџетом утврђују јавне приходе и јавне расходе, средства буџета су порези, таксе и други законом утврђени приходи, а обавеза плаћања пореза и других дажбина је општа и утврђује се према економској снази обвезника. Поред тога, у конкретном случају релевантне су и норме члана 102. став 1. тачка 2. и став 2. и члана 103. Устава, којима је утврђено да општина, преко својих органа, у складу са законом уређује и обезбјеђује обављање комуналних дјелатности, затим да се систем локалне управе уређује законом, те да граду и општини припадају приходи утврђени законом и средства за обављање повјерених послова. Према члану 108. став 2. Устава, прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом.

На основу Уставом утврђених овлашћења, Законом о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 4/12) утврђени су и уређени основни елементи таксе комуналних такси, предмет таксене обавезе, обвезници плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе. Овим законом је, између осталог, прописано: да комуналне таксе, у складу са овим законом, посебним актом утврђује град, односно општина, те да су ове таксе приход буџета јединице локалне самоуправе (члан 2), да се комуналне таксе могу утврдити за истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторијама (члан 3. став 1. тачка и), да је правно лице и предузетник који обавља дјелатност на основу одобрења надлежног органа дужан да на улазу у сваки пословни простор гдје обавља дјелатност истакне пословно име (члан 6. став 1), да се пословним именом, у смислу овог закона, сматра сваки истакнути назив или име које упућује на то да правно или физичко лице обавља дјелатност (члан 6. став 2), да ако се на једном објекту налази више истакнутих пословних имена истог обвезника, такса се плаћа само за једно пословно име (члан 6. став 4), да акт о утврђивању комуналне таксе доноси скупштина јединице локалне самоуправе, а њиме се утврђују: врста, висина, рокови, начин плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе (члан 7. став 1), да скупштина јединице локалне самоуправе може да утврди комуналне таксе у различитој висини, зависно од врсте дјелатности, површине, локације, односно зона у којима се налазе објекти, односно

предмети или врше услуге за које се плаћа такса из члана 3. овог закона (члан 7. став 2).

Поред тога, чланом 39. став 2. тачка 10. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 97/16 и 36/19) прописано је да скупштина јединице локалне самоуправе доноси одлуке о комуналним таксама и другим јавним приходима, када је овлашћена законом.

Како из наведених законских одредаба произлази, такса за истицање назива на пословним просторијама представља врсту локалне комуналне таксе, која је изворни приход јединице локалне самоуправе, а коју, у складу са законом, својим актом уређује скупштина јединице локалне самоуправе. Законом о комуналним таксама на општи начин утврђени су и уређени сви темељни елементи система комуналних такси, одређене су границе овлашћења јединице локалне самоуправе при увођењу и уређивању комуналних такси, те је, између осталог, прописано да се локалне комуналне таксе могу уводити за истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторијама. Одредбом члана 7. став 2. овог закона предвиђено је да скупштина јединице локалне самоуправе комуналне таксе може утврдити у различитој висини, а као критеријуми за различито прописивање висине ових такси прописани су врста дјелатности, површина и локација, односно зоне у којима се налазе објекти, односно предмети или врше услуге за које се плаћа такса.

Имајући у виду наведено, Суд је оцијенио да је Скупштина општине Шипово била овлашћена да донесе оспорену одлуку, којом су утврђени врста, висина, рокови, начин плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе и друга питања која се односе на комуналне таксе на подручју општине Шипово. Саставни дио ове одлуке је и Тарифа комуналних такси.

Оцјењујући уставност и законитост оспорене одредбе Тарифног броја 1. предметне одлуке, Област 47, разред 47.73 - апотеке, Суд је утврдио да иста није у сагласности са Законом о комуналним таксама. Наиме, како је већ истакнуто, овим законом су као критеријуми за различито прописивање висине комуналне таксе одређени врста дјелатности, површина и локација, односно зоне у којима се налазе објекти, односно предмети или врше услуге за које се плаћа ова такса. Оспореном нормом предметне тарифе доносилац овог акта је одредио комуналне таксе за истицање назива на пословним просторијама апотека у различитој висини уводећи нови критеријум који се састоји у томе што је за апотеке које су обвезници ове комуналне таксе и послују у ланцу више апотека које немају сједиште на подручју општине Шипово прописана виша такса у односу на остале апотеке. Овакав критеријум се, по оцјени Суда, не може подвести ни под један од критеријума за утврђивање различите висине ове комуналне таксе који су прописани чланом 7. став 2. Закона о комуналним таксама. С обзиром на то да прописивање критеријума за одређивање висине комуналне таксе, без дилеме, представља законску материју, Суд је оцијенио да је доносилац предметне одлуке оспореним нормирањем прекорачио границе својих законских овлашћења, јер је за одређивање висине комуналне таксе за истицање пословног имена апотеке утврдио нови критеријум – сједиште таксеног обвезника, који Закон не предвиђа. С обзиром на то да оспорено нормирање није у сагласности са Законом о комуналним таксама, то га, по оцјени овог суда, чини неуставним са становишта члана 108. став 2. Устава, према којем прописи и општи акти морају бити у складу са законом.

На основу изложеног, одлучено је као у изречи ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Суда мр Церард Селман и судије: Миленко Араповић, Војин Бојанић, Амор Букић, Златко Куленовић, проф. др Душко Медић, Ирена Мојовић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: У-103/19
25. новембра 2020. године
Бањалука

Предсједник
Уставног суда,
Мр Церард Селман, с.р.

